

אור דוד

בס"ד | א' אדר ב' תשע"ט

פרשת שבוע	כניסת שבת			יציאת שבת			גיליון מספר	מוקדש לע"נ הבה"ח דוד צברדלינג ז"ל בן שלמה זלמן ושושנה נעמי הי"ו
	ירושלים	יבנה	מצפה רמון	ירושלים	יבנה	מצפה רמון		
פקודי	17:06	17:23	17:18	18:18	18:20	18:20	37	

אורות הפרשה – הרב נאור מאיר גנון שליט"א.

מספר אחד מהאמרגנים של רבי שלמה קרליבך זצ"ל שרבי שלמה היה תורם מכספו באופן שלא יתואר. בשנת 1963 למניינם לפני חג הפורים הופיע רבי שלמה בפני קהל רב בתל אביב והרוויח 3000 דולר שבהמרה ללירות היה סכום עצום. רבי שלמה תחב את השטרות לכיסו בחיך רחב שנראה שמתכנן דבר מה ואני ניסיתי והתחננתי שייתן לי לשמור לו על הכסף אך ללא הועיל. רבי שלמה הציע לי להצטרף אליו מחר לנסיעה והסכמתי. למחרת בחג הפורים לאחר קריאת המגילה שכר רבי שלמה משאית קטנה עם נהג והורה לו לנסוע לכיכר ציון. היו שם 3 חנויות צמודות: מאפייה, מכולת וחנוות יינות. רבי שלמה נכנס ובירך בשמחה את הסוחרים: "פורים שמח! אם לא קשה לכם, אוכל לקנות את כל הסחורה שלכם?". הסוחרים חשבו שזו בדיחה לפורים אך רבי שלמה היה רציני וכך במשך שעה ארוכה עובדי החנות העמיסו את המשאית בכל טוב. יצאנו לדרך כשרבי שלמה מחזיק רשימה של עניי ירושלים וכולו מאושר שעכשיו אפשר לחלק משלוחי מנות. בכל פעם כשהגענו לבית בנוסף למשלוח ולברכות הלבביות תחב רבי שלמה בדיסקרטיות צרור שטרות לידי בעל הבית. במהלך היום נודע לרבי שלמה שכן דודו נלקח לבית החולים והוא החליט שמשנים תוכניות והולכים לבקרו ולחלק גם שם משלוחים. רבי שלמה הגיע ושימח את בן דודו. לאחר מכן עבר בין כל החולים, חילק משלוחי מנות, דיבר איתם ואף שר וניגן. חולה אחד ביקש ניגון חדש ובו במקום הלחין רבי שלמה את ניגונו ל"ימין ושמאל תפרוצי" (מתוך לכה דודי) במהרה כולם שרו והיו אף חולים שקמו ממיטותיהם ורקדו. כשיצאנו נותרו כמה שעות לשקיעה וחידשנו את החלוקה לעניי ירושלים. בסוף היום לא נותרה לרבי שלמה אפילו לירה אחת. מספר האמרגן שכך הוא זכה לבלות את פורים עם רבי שלמה קרליבך ושמעולם לא זכה לקיים את מצוות משלוח מנות ומתנות לאביונים באופן כה נדיב כמו באותו יום. שנזכה ללמוד מדרכיו, שנזכה ללב אוהב ומלא חסד. אוהב אתכם! שבת שלום (-):

דבר בעיתו מה טוב – מאורעות התנ"ך בתאריך היומי, על פי ספרו של הבח"ה דוד צברדלינג ז"ל.
ג' אדר: טו ושיצא בִּיתָה דְּנָה עַד יוֹם תִּלְתָּה לִיכַח אֲדָר דִּי הִיא שְׁנַת שֵׁת לְמַלְכוּת דְּרָגֻשׁ מֶלֶכָא: טז וְעִבְדוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּהִנְיָא וְלִנְיָא וְשָׁאֵר בְּנֵי גִלּוּתָא חֲנֻכַּת בֵּית אֱלֹהָא דְּנָה בְּחֻדָּה: יז וְהִקְרְבוּ לְחֻנֻּכַּת בֵּית אֱלֹהָא דְּנָה תוֹרִין מָאָה דְּכָרִין מְאֵתִין אֲמֵרִין אַרְבַּע מָאָה וְצִפְרִי עֲזִין כְּתִיב לַחֲטָאָה עַל כָּל יִשְׂרָאֵל תָּרִי עֶשֶׂר לְמִנָּן שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל: יח וְהִקְיִמוּ כְּהִנְיָא בְּפִלְגֵתְהוֹן וְלִנְיָא בְּמַחְלֶקֶתְהוֹן עַל עֲבִידַת אֱלֹהָא דִּי בִירוּשָׁלַם כְּכַתֵּב סֵפֶר מִשָּׁה:

(פסוק טו)

(עזרא ו, טו-יח)

מר"ן **בן איש חי** – פרשת פקודי שנה שניה.

א. מכלל מלאכות האסורות מן התורה, הוא הכותב והמוחק; ולא דווקא מוחק אותיות הוא דחייב, אלא אפילו מחק טשטוש דיו בלבד חייב, אם יש במקומו לכתוב שתי אותיות. ואם הוא שיעור אות אחת, אע"פ שפטור מקרבן חטאת וסקילה - הרי זה עשה איסור מן התורה, כדן חצי שיעור דאסור מן התורה. ואם נשאר בידיו טיפת דיו מחמת שהיה כותב בערב-שבת, אסור לרחצה בשבת, אלא כורך עליה חתיכת בגד בעת נטילה שלא יבוא שם מים. וכן הוא הדין אם יש עליו שאר צבע דאסור לרחצו.

י. ביצה שנולדה בשבת, אסורה אפילו בטלטול. ואם כופה עליה כלי שלא תשבר, יזהר שלא יגע בה. ופירות שנשרו מן האילן בשבת, אסורים אפילו בטלטול, ואפילו ספקן אסור.

יא. הרוקק ברוח והרוח מפזר הרוק - אסור, משום דדמי לזורה; ואע"ג דאין מתכון לכך - פסיק רישא הוא ואסור מדרבנן. ואע"ג דיש חולקים על זה - רבו האחרונים ז"ל דחיישי לזה.

זרע שמשון - מגילת אסתר אות ז'.

וְכִסְפֵּי פְקוּדֵי הָעֵדָה מֵאֵת כָּכָר וְאַלְף וְשִׁבְעֵי מֵאוֹת וְסִמְשָׁה וְשִׁבְעִים שָׁקֶל בְּשִׁקְלֵי הַקֹּדֶשׁ. (לח כה): מצינו שהמן אמר לאחשוורוש (מגלת אסתר ג ט) ועשרת אלפים ככר כסף אשקול לעושי המלאכה, ואמרו בגמרא (מגילה יג:) אמר ריש לקיש גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שעתיד המן לשקול שקלים על ישראל, לפיכך הקדים שקליהם לשקליו, והיינו דתנן (שקלים ב.) באחד באדר משמיעין על השקלים ועל הכלאים. נראה ליתן טעם יפה למה שנתן המן דוקא עשרת אלפים ככר כסף, שהנה לפי שראה הקב"ה שהמן עתיד לשקול כסף וכו' משום כן הקדים לצוות את ישראל שיתנו שקלים. ומצינו שהשקלים שנתנו בני ישראל נקראים תרומה וכדכתיב (ל טו) לתת את תרומת ה' לכפר על נפשותיכם, והמן שראה שני ישראל נתנו שקלים, רצה לבטל את השקלים שהם התרומה של בני ישראל, וקיימא לן (תרומה פ"ד מ"ז) תרומה עולה באחד ומאה. והיינו שהתרומה בטילה במאה חולין. ומשום כך בדוקא לקח עשרת אלפים ככר, שהם מאה פעמים מאה ככר, וכל שקלי בני ישראל היו יחדו מאת ככר וכדכתיב 'וכסף פקודי העדה מאת ככר', ועיקר כוונת ביטולו היה שרצה לערב הקודש בחול שתהיה הקדושה בטילה במיעוטה ח"ו. [וראה עוד בדברי רבנו שמבאר בהרחבה ענין זה, וגם מבאר היטב מה שנראה שדוקא מפני שראה המן שבני ישראל הביאו שקלים מחמת כן הביא אף הוא שקלים, ואם כן לכאורה אם לא היה הקב"ה מקדים שקליו, לא היה המן נותן שקלים כלל עיי"ש]

עץ החיים - פירוש הסולם על הזוהר, פרשת פקודי דפו"ר ס"ט ע"א.

בארץ, ונעבר רוח הטומאה מעולם שהיא קץ כל בשר, ומסתלק ונכנס בנקב של תהום הגדול, ורוח הקדוש שורה על העולם, שכתוב, ויכס הענן את אהל מועד.

תתקנח) וכתוב, ולא יכול וגו': וכתוב, ולא יכול משה לבא אל אהל מועד כי שכן עליו הענן. כי רוח הקדוש שרה על העולם. ורוח הטומאה נסתלק, חוץ אם הרשעים ממשיכים אותו כמתחילה על העולם, ואם הם אינם ממשיכים אותו, אינו נמצא.

תתקנט) ולזמנא דאתי וכו': ולעתיד לבא, עתיד הקב"ה להעבירו מן העולם. שכתוב, בלע המות לנצח ומחה ה' אלקים דמעה מעל כל פנים וחרפת עמו יסיר מעל כל הארץ כי ה' דבר. וכתוב, ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ. ברוך ה' לעולם אמן ואמן, ימלוך ה' לעולם אמן ואמן.

תתקנה) ות"ח האי קץ וכו': בוא וראה, קץ כל בשר הזה כל רצונו תמיד אינו אלא בבשר, ומשום זה תקון הבשר, תמיד הוא אליו, וע"כ נקרא קץ כל בשר. וכשהוא שולט, שולט על הגוף, ולא על הנשמה. הנשמה עולה למקומה, והגוף ניתן למקום הזה, לקץ כל בשר. כמו הקרבן, שהרצון עולה למקום אחד, לזו"ג, והבשר עולה למקום אחד. דהיינו לקץ כל בשר. (הביאור בהסולם נח אות ק"ז).

תתקנו) ובר נש דאיהו וכו': ואדם שהוא צדיק, הוא, עצמו, קרבן ממש לכפר, ואחר שאינו צדיק אינו כן, משום שיש בו מום, שכתוב, כי לא לרצון יהיה לכם. וע"כ הצדיק הוא כפרה בעולם וקרבן ממש. אשרי הם הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא.

תתקנו) ויכס הענן את אהל מועד: כי כשכיסה הענן את המשכן, שרתה השכינה

אביעה חידות מני קדם

חידון לפרשת "שבטי ישראל" (שמואל-ב' פרקים ה-ט) מקבילה ל-פקודי על פי חיבורו של הבח"ה דוד צברדלינג ז"ל.

ד. עַל שֵׁם מִי הָעִיר נִקְרָאָה
אַחֲרֵי שֶׁמִּצֻדַּת צִיּוֹן נִכְבְּשָׁה

א. אֵת מֶה מִבְּעַלֵּי יְהוּדָה הָעֹלִי
דוֹד וְהָעַם שְׂאִיתוֹ הִלְכוּ

ה. אֵת מִי דוֹד הַכֹּהֵן
וְהוּא מֶלֶךְ צוּבָה הָיָה

ב. לְהִיכֵן דוֹד הֵבִיא אֶת הָאֲרוֹן
אַחֲרֵי מֶה שֶׁקָּרָה בְּגֶרֶן נֶכוֹן

ו. מֶה מִיכָל עֲשֵׂתָה בְּלִיבָה
כְּשֶׁבַעֲד הַחֲלוֹן נִשְׁקָפָה

ג. אִיזָה שֵׁם כְּדוֹד ה' עָשָׂה
וְשִׁמוֹ בְּכָל הָאָרֶץ יִצָּא

שַׁבַּת שְׁלוֹם

לתגובות, הקדשות והערות: or.david.way@gmail.com

פתרונות לגליון הקודם: אחד מהנזערים, בני יהודה, גלבע, דמר, הנאהבים והנעימים, ותקברו אותו מוקדש להצלחת: נאור מאיר בן אסתר ורעייתו, אוריאל בן אלישבע חפצי ורעייתו.